

Věstník MZd ČR, částka 12/2019

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
DĚTSKÁ SESTRA, DOMÁCÍ PÉČE A HOSPICOVÁ PÉČE

2019

1 Cíl specializačního vzdělávání

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

2.1 Vstupní podmínky

2.2 Průběh specializačního vzdělávání

3 Učební plán

3.1 Učební osnovy odborných modulů - povinné

3.1.1 Učební osnova odborného modulu 1

3.1.2 Učební osnova odborného modulu 2

3.1.3 Učební osnova odborného modulu 3

4 Hodnocení účastníka vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

5 Profil absolventa

5.1 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

7 Tabulka modulů

8 Seznam doporučených zdrojů

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání dětských sester v oboru **Domácí péče a hospicová péče** je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti **Dětská sestra pro domácí a hospicovou péči** osvojením si potřebných teoretických vědomostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené platnými právními předpisy.

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

2.1 Vstupní podmínky

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru **Domácí péče a hospicová péče** je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání **dětské sestry** nebo **všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí dětské sestry**, dle zákona [č. 96/2004 Sb.](#), o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.). Do specializačního vzdělávání lze zařadit také uchazeče, kterému byla přiznána nebo uznána odborná způsobilost dětské sestry, popř. specializovaná způsobilost v oboru ošetrovatelská péče v pediatrii.

2.2 Průběh specializačního vzdělávání

Vzdělávací program uskutečňuje akreditované zařízení. Akreditovaným zařízením je poskytovatel zdravotních služeb, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým ministerstvo udělilo akreditaci v souladu s [§45](#) odst. 1 písmeno a) zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Udělením akreditace se získává oprávnění k uskutečňování vzdělávacího programu nebo jeho části.

Vzdělávací program obsahuje celkem 480 hodin teoretického vzdělávání a praktické výuky. Praktická výuka tvoří alespoň 50 % celkového počtu hodin, včetně odborné praxe na pracovištích akreditovaného zařízení, v rozsahu stanoveném tímto vzdělávacím programem.

Vyučovací hodina teorie trvá 45 minut, vyučovací hodina odborné praxe trvá 60 minut. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil.

Vzdělávací program specializačního vzdělávání se skládá z modulů. Modulem se rozumí ucelená část vzdělávacího programu s počtem hodin, který je stanoven vzdělávacím programem jako minimální, přičemž uzavření každého modulu je zakončeno hodnocením úrovně dosažených výsledků vzdělávání.

Optimální doba specializačního vzdělávání je 18-24 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování kvality vzdělávání a počtu hodin vzdělávacího programu. Část specializačního vzdělávání lze absolvovat distanční formou studia, např. metodou e-learningu.

Účastník specializačního vzdělávání vede evidenci o průběhu specializačního vzdělávání (v tzv. „Logbooku“), do něhož provádí školitel záznamy o provedených výkonech v rámci celé odborné praxe na neakreditovaném pracovišti nebo na pracovišti akreditovaného zařízení.

Seznam a počet výkonů uvedených v kapitole 3.1. Učební osnovy odborných modulů, je stanoven jako minimální, avšak tak, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

Podmínkou pro přihlášení k atestační zkoušce je

- a) získání počtu kreditů stanoveného tímto vzdělávacím programem,
- b) absolvování modulů, které jsou v tomto vzdělávacím programu označeny jako povinné, a
- c) prokázání výkonu povolání při poskytování zdravotních služeb nevyлéčitelně nemocným pacientům v terminálním stavu ve speciálních lůžkových zařízeních hospicového typu podle [§44a](#) zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů nebo domácí péče podle [§10](#) odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to

v délce minimálně 1 roku z období posledních 6 let v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 let z období posledních 6 let v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby, a to pod odborným dohledem podle §56 odst. 6 ve spojení s §4 odst. 4 zákona č. 96/2004 Sb.“.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru Domácí péče a hospicová péče je úspěšné ukončení specializačního vzdělávání atestační zkouškou.

3 Učební plán

Specializační vzdělávání dětské sestry v oboru Domácí péče a hospicová péče					
Kód	Typ	Název	Rozsah		
			Teorie (počet hodin)	Praxe (počet hodin)	
				NAZ	AZ
OM 1	P	Domácí péče poskytovaná dětem	160		
		Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje: a) zdravotní služby nevléčitelně nemocným dětským pacientům v terminálním stavu ve speciálních lůžkových zařízeních hospicového typu podle §44a zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo b) domácí péči dětským pacientům podle §10 odst. 1 písmeno b) zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle §45 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.		120	
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje domácí péči dětským pacientům podle §10 odst. 1 písmeno b) zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle §45 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.			40
OM 2	P	Paliativní péče poskytovaná dětem	40		
		Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní služby nevléčitelně nemocným pacientům v terminálním stavu ve speciálních lůžkových zařízeních hospicového typu podle §44a zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů nebo lůžkovou péči podle §9 zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle §45 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.			40

OM 3	P	Farmakologie u dětí	40	
		Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje: a) zdravotní služby nevyčleřitelně nemocným dětským pacientům v terminálním stavu ve speciálních lůžkových zařízeních hospicového typu podle §44a zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo b) domácí péči dětským pacientům podle §10 odst. 1 písmeno b) zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle §45 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.		40
Celkem 480 hodin			240	240

Vysvětlivky: OM - odborný modul, P - povinný, NAZ - neakreditované zařízení, AZ - akreditované zařízení

3.1 Učební osnovy odborných modulů - povinné

3.1.1 Učební osnova odborného modulu 1

Odborný modul OM 1	Domácí péče poskytovaná dětem	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	160 hodin v rozsahu 20 dnů teoretické výuky 120 hodin odborné praxe v rozsahu 15 dnů u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní služby nevyčleřitelně nemocným dětským pacientům v terminálním stavu ve speciálních lůžkových zařízeních hospicového typu podle §44a zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo domácí péči dětským pacientům podle §10 odst. 1 písmeno b) zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a který nemusí být akreditovaným zařízením podle §45 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. 40 hodin v rozsahu 5 dnů u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje domácí péči dětským pacientům podle §10 odst. 1 písmeno b) zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a který musí být akreditovaným zařízením podle §45 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.	
Cíl	Připravit dětskou sestru na poskytování domácí péče, kterou je ošetrovatelská péče, léčebně rehabilitační péče a paliativní péče u dlouhodobě nebo nevyčleřitelně nemocných dětí.	
TEORETICKÁ VÝUKA		
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Ekonomické a organizační předpoklady pro zajištění provozu domácí péče	Oprávnění k poskytování zdravotních služeb, požadavky na personální zabezpečení poskytovaných služeb. Založení agentury domácí péče a podmínky provozu. Výše hrazených služeb, ekonomika provozu. Postup vyplnění poukazu na vyšetření/ošetení DP - tiskopisu VZP 06. Registrační listy. Kategorie nositelů zdravotních výkonů. Nedostatků při vykazování poskytnuté ošetrovatelské péče zdravotním pojišťovám. Sdílení příkladů správné praxe. Věcné a technické vybavení kontaktního pracoviště. Vedení zdravotnické dokumentace. Rozvoj oboru vzhledem k demografické situaci v České republice.	2
Práce dětské sestry v domácí péči	Zavedení a ukončení domácí péče. Plánování obsahu a rozsahu ošetrovatelské péče ve vlastním sociálním prostředí dítěte. Administrativní činnost sestry při poskytování domácí péče. Spolupráce s lékařem pro děti a dorost a osobami blízkými dítěte. První návštěva. Vybavení návštěvní brašny. Zacházení s léčivými přípravky. Půjčovny zdravotnických prostředků. Indikace a předepisování vymezených zdravotnických prostředků. Aktuální trendy. Převzetí novorozence, návštěvní služba, ošetřování dítěte v domácím prostředí. Poradenství při kojení a ve výživě.	2
Sociální služby poskytované dětem	Druhy sociálních služeb a formy poskytování sociálních služeb, platné právní předpisy. Zařízení sociálních služeb, centra denních služeb, stacionáře, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež apod. Možnosti poskytování ošetrovatelské péče a paliativní péče ve stacionářích. Sociální setření, sociální poradenství, sociální dávky. Aktuální trendy.	2
Primární péče u dětí	Ambulantní péče. Organizace a provoz ambulance praktického lékaře pro děti a dorost. Preventivní prohlídky (druhy, obsah a časové rozměry). Poskytování preventivní, diagnostické, léčebné a posudkové péče a konzultací. Poskytování zdravotních služeb v praktického lékaře pro děti a dorost a návaznost na poskytovatele zajišťující zdravotní a sociální služby, vzájemná spolupráce. Registrující poskytovatel. Návštěvní služba, průběh, účel. Role dětské sestry při poskytování primární ambulantní péče, v podpoře a posilování zdraví. První pomoc, poradenství ve výživě dítěte do 3 let věku a vyprazdňování. Dispenzarizace. Preventivní programy, očkování, poradenská činnost. Aktuální trendy.	2
Problematika závislosti u dětí	Přehled návykových látek a jejich vlastností. Děti ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, zdravotní a sociální důsledky, vhodné přístupy a možnosti léčby ve vlastním sociálním prostředí. Právní aspekty související se zneužíváním návykových látek. Služby sociální prevence a programy sociálního poradenství poskytované osobám ohroženým závislostí nebo závislým na návykových látkách, možnosti edukace. Aktuální trendy.	2
Radiační ochrana	Ionizující a neionizující záření. Záření, jeho základní druhy a vlastnosti, nepříznivé účinky záření, radiační zátěž obyvatel. Způsoby ochrany před ionizujícím a neionizujícím zářením. Zásady pro pobyt v prostorách se zdroji ionizujícího záření. Právní předpisy v oblasti radiační ochrany, odpovědnost při využívání zdrojů ionizujícího záření. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci.	2
Právní problematika při poskytování zdravotních služeb dětem	Poskytování zdravotních služeb, druhy a formy zdravotní péče. Ambulantní péče. Kompetence sestry při poskytování domácí péče dětským pacientům. Vedení zdravotnické dokumentace. Ochrana fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů. Odpovědnost za škodu při poskytování zdravotních služeb. Právní předpisy ve vztahu k používání zdravotnických prostředků a zacházení s léčivými přípravky ve vlastním sociálním prostředí dítěte. Zacházení s návykovými látkami a přípravky.	4
Fyzikální vyšetření dítěte	Fyzikální vyšetření v pediatrii. Pohled, pohmat, poklepek, poslech, per rektum, vyšetření čichem. Hodnocení vitálních funkcí dle věkových kategorií. Fyzikální vyšetření celkového stavu dítěte a jednotlivých orgánových systémů, vyšetření hlavy, krku, hrudníku, břicha, končetin, páteře, lymfatických uzlin, kůže, reflexů. Hodnocení zraku, sluchu, výživy, psychického, motorického i fyzického vývoje dítěte v jednotlivých věkových obdobích (nezralé dítě, novorozence, kojenecký věk, dětský věk, adolescence). Růst a vývoj dítěte, růstové grafy, charakteristika dětského věku, hodnocení základních fyziologických funkcí. Nejčastější příznaky onemocnění. Zápis fyzikálního vyšetření. Indikace a předepisování vybraných zdravotnických prostředků. Symptomy zhoršení zdravotního stavu, kauzistiky. Praktické nácviky fyzikálního vyšetření, odběru anamnézy včetně zápisu.	8
Hodnocení zdravotního stavu dítěte	Odlíšnost dětského věku. Růst a vývoj. Rozdíly v tělesném složení a bazální potřebě tekutin a kalorií. Rozdíly v respiračním systému, v kardiovaskulárním systému, CNS, GIT, močovým systémem, kožním systémem. Hodnocení vzhledu a chování dítěte. Hodnocení fyziologických funkcí dítěte. Svalový tonus. Hodnocení stavu výživy. Hodnocení hydratace a hladiny elektrolytů. Hodnocení vyprazdňování a pocení. Hodnocení smyslového vnímání. Hodnocení bolesti. Hodnotící škály. Hodnocení rizika poruch z imobility. Odběr anamnézy. Praktické nácviky hodnocení dítěte dětskou sestrou.	4
Problematika sociálně právní ochrany dítěte	Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte - CAN (Child Abuse and Neglect, Shaken Baby Syndrome). Definice, příčiny, formy, klinické příznaky, nové formy týrání (kyberšikana, Happy slapping, Bumfights). Anamnéza, zásady vyšetřování. Terapie a prevence (primární, sekundární, terciální). Úmluva o právech dítěte. Programy dlouhodobého zlepšování zdravotního stavu dětí. Rodina a její poruchy ve vztahu k dítěti, odpovědnost rodičů za děti. Ohrožené dítě, dítě se zdravotním znevýhodněním, handicapované dítě, chronicky nemocné a nevyčleřitelně nemocné dítě. Náhradní péče o děti. Problematika dětí se sociálním znevýhodněním. Sociálně - právní ochrana dítěte.	4
Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s onemocněním srdce a cév	Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s onemocněním srdce a cév. Vrozené vady a získaná onemocnění srdce a cév, diagnostika, léčba, patofyziologie kardiovaskulárního systému. Poruchy srdečního rytmu a srdeční selhání, příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče. Oběhová nedostatečnost (šokové stavy, šokové orgány), příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče. Specifika ošetrovatelské péče. Fyzikální vyšetření sestrou, zhodnocení aktuálního zdravotního stavu, mapování potřeb, vyhodnocení potenciálních rizik, plánování ošetrovatelských intervencí, edukace, prevence, vedení zdravotnické dokumentace k poskytnuté zdravotní péči. Odběry biologického materiálu. Předepisování zdravotnických prostředků. Sdílení příkladů správné praxe. Aktuální trendy. Praktické nácviky orientačního hodnocení EKG křivky.	8

Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s poruchou výživy, na enterální a parenterální výživě	Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s poruchou výživy, na enterální a parenterální výživě. Poruchy výživy v jednotlivých věkových obdobích, poruchy z nedostatku či nadbytku živin. Kojení. Vliv kojenecké výživy na zdravotní stav v dospělosti. Substituce vitamínu D a fluoru v prvním roce života. Nutriční toxikologie. Alternativní výživa. Nespecifické střevní záněty. Morbus Crohn. Ulcerosní kolitida, klinické poradny, dietoterapie, komplikace, prevence, dispenzarizace. Druhy enterální a parenterální výživy. Výživa podávaná přes perkutánní endoskopickou gastrostomii (PEG), PEJ, indikace, komplikace a jejich řešení, edukace. Indikace a zavádění gastrické sondy. Výživa kriticky nemocného dítěte (enterální, parenterální). Základní složky výživy, indikace a kontraindikace jejich podání, způsoby podání (per os, sondou, parenterálně), komplikace a jejich řešení. Specifika ošetrovatelské péče o sondy. Výplach žaludku, očištění a léčebná klyzmata, irigace kolostomií. Předepisování zdravotnických prostředků. Sdílení příkladů správné praxe. Aktuální trendy. Praktické návčiny ošetřování perkutánní endoskopické gastrostomie včetně prevence syndromu zanořeného disku.	6
Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s hematologickým a onkologickým onemocněním	Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s hematologickým a onkologickým onemocněním. Genetické faktory predisponující rozvoj onkologického onemocnění. Dědičné poruchy krvetvorby a hemokoagulačních faktorů. Zajištění péče o děti s hemofilií. Zhoubná onemocnění krevního systému, maligní lymfomy, akutní a chronické leukémie. Solidní nádory. Nežádoucí účinky při onkologické léčbě (chirurgické, léčbě zářením, při farmakologické léčbě, hormonální léčbě, biologické léčbě a chemoterapii). Postupy při paravehenním úniku cytostatik. Sledování komplikací. Psychosociální problematika onkologických onemocnění u dětí. Sdílení příkladů správné praxe. Aktuální trendy.	6
Specializovaná ošetrovatelská péče o děti a s vybraným infekčním onemocněním, hygienický a protiepidemický režim	Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s infekčním onemocněním (např. s methylin rezistentním Staphylococcus aureus (MRSA), hepatitidou B (HBV), hepatitidou C (HCV), Human Immunodeficiency Virem (HIV), herpes simplex (HSV), svrabem, tuberkulózou (TBC), spalničkami, zarděnkami, příušnicemi apod.), způsoby přenosu, edukace, prevence, očkování. Postup při podezření na výskyt infekčního onemocnění v domácím prostředí. Bariérová ošetrovatelská péče, likvidace biologického a kontaminovaného materiálu, ochrana poskytovatelů péče, karanténní opatření, využití zdravotnických prostředků s ohledem na spektrum účinnosti, eliminace šíření infekce. Zásady pro odběry biologických materiálů. Infekční onemocnění, která se hlásí orgánu ochrany veřejného zdraví, platné právní předpisy. Sdílení příkladů správné praxe. Aktuální trendy. Praktické návčiny protiepidemického režimu s využitím zdravotnických prostředků s ohledem na spektrum účinnosti, workshop, kazuistiky.	4
Aktuální stavy v pediatrii	Aktuální stavy v pediatrii, stavy vyžadující podporu života - laryngitida, epiglottitida, aspirace, šokové stavy, status astmatics, respirační insuficience, dehydratace, febrilní křeče, bezvědomí, hypotermie. Intoxikace (léčivými, omamnými látkami, oxidem uhelnatým, chemickými látkami, přírodními toxiny apod.), způsoby intoxikace vzhledem k věku dítěte. Život ohrožující poranění (polytrauma, popáleniny, poranění hlavy, krku, hrudníku, páteře), iniciální zhodnocení stavu a stabilizace dítěte. Etiologie, klinický obraz, diagnostika, monitoring vitálních funkcí, léčebné možnosti, komplikace, prevence, edukace. Zdravotnické prostředky (přístroje a pomůcky) k podpoře a náhradě vitálních funkcí, k monitoraci, zajištění teplotního prostředí, k prevenci komplikací apod. Specializovaná ošetrovatelská péče u dětí v akutních stavech. Sdílení příkladů správné praxe.	6
Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče o děti při selhání základních životních funkcí - neodkladná resuscitace	Základní neodkladná resuscitace (zahájení, nezahájení, ukončení). Postup při obstrukci dýchacích cest cizím tělesem, komplikace. Využití automatického externího defibrilátoru (AED). Aktivace integrovaného záchranného systému. Rozšířená neodkladná resuscitace, postup resuscitace, postup defibrilace, komplikace, použití zdravotnických prostředků, podání léčivých přípravků. Etické aspekty resuscitace dítěte. Základní postupy při život ohrožujících stavech - dušení, bezvědomí, úraz elektrickým proudem, masivní krvácení. Nástup akutních stavů v domácí péči, projevy a intervence. Zajišťování průchodnosti dýchacích cest bez zdravotnických prostředků, s pomůckami (druhy zdravotnických prostředků, indikace k jejich zavedení, kontraindikace), komplikace. Specifické situace (resuscitace dítěte s pneumotoraxem, akutní hemoragii, poruchou srdečního rytmu, intoxikací apod.) a jejich řešení. Poruscitací péče (řešení myokardiální dysfunkce, zajištění oxygenace a ventilace, regulace tělesné teploty, ev. léčebná hypotermie, kontrola glykémie, hodnocení bolesti apod.), přítomnost rodičů. Praktické návčiny neodkladné resuscitace na modelech. Simulace kritických stavů v domácí péči, jejich rozeznání a reakce na kritické stavy.	8
Edukace dětí a jejich osob blízkých v domácí péči	Edukační proces, zásady, fáze, formy, prostředky. Specifika edukace u dětí různých věkových skupin. Evidování edukativního procesu, zápis do zdravotnické dokumentace. Možnosti individuálního přístupu ve vzdělávání dětí a jejich zákonných zástupců v prevenci vzniku onemocnění, v prevenci komplikací chronických onemocnění, v postupech ošetrovatelské péče ve vlastním sociálním prostředí. Využití metodiky krátkých intervencí. Praktické návčiny tvorby edukačních jednotek a edukačních plánů.	4
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	5
ODBORNÁ PRAXE V NEAKREDITOVANÉM ZARÍZENÍ		
Odborný modul OM 1	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní služby nevyčísitelné nemocným dětským pacientům v terminálním stavu ve speciálních lůžkových zařízeních hospicového typu podle §44a zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo domácí péči dětským pacientům podle §10 odst. 1 písmeno b) zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a který nemusí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	120 hodin v rozsahu 15 dnů	
Seznam výkonů	<p>Zavedení a ukončení domácí péče a administrativní činnosti</p> <p>Odebrání anamnézy s využitím informací od osob blízkých</p> <p>Provedení a zápis fyzikálního vyšetření dítěte s využitím hodnotících technik</p> <p>Vyhodnocení stavu dlouhodobě nemocného dítěte z hlediska možných komplikací</p> <p>Orientační zhodnocení křivky elektrokardiogramu (EKG) a zhodnocení závažnosti stavu</p> <p>Péče o zajištěné dýchací cesty u dětí na umělé plicní ventilaci, včetně zvlhčování vdechované směsi, odsávání z dolních cest dýchacích a tracheobronchiální laváže</p> <p>Provedení stimulace vnímání, dechové rehabilitace, polohování, hygienické péče, péče o vyprazdňování, spánek a komunikace s dítětem na umělé plicní ventilaci</p> <p>Hodnocení orientační analýzy krevních plynů s využitím pulsního oxymetru</p> <p>Péče o dítě s domácí oxygenoterapií včetně zvlhčování dýchacích cest a obsluhy koncentrátoru kyslíku</p> <p>Provedení rehabilitačního ošetřování u dítěte s využitím Bobath konceptu, kineziologie</p> <p>Kontrola technické připravenosti a funkčnosti zdravotnických prostředků (speciální přístrojové techniky a věcného vybavení) - např. ventilátoru, EKG apod.</p> <p>Provedení měření a analýzy vitálních funkcí u dítěte pomocí přístrojové techniky</p> <p>Hodnocení a ošetřování cévních vstupů u dětí a zajišťování jejich průchodnosti</p> <p>Zhodnocení lokalizace, velikosti a fáze hojení rány, zajištění fotodokumentace</p> <p>Provedení převazu nehojící se rány s využitím krytí dle fáze hojení rány</p> <p>Péče o dítě s poruchou kožní integrity nebo vrozeným kožním onemocněním</p> <p>Provedení opatření k prevenci rozvoje dekubitů s využitím zdravotnických prostředků</p> <p>Předepsání zdravotnických prostředků nebo léčivých přípravků - např. terapeutické krytí, obvazový materiál, stomické pomůcky, přípravky k ošetření peristomální kůže apod.</p> <p>Ošetření urostomie nebo kolostomie u dítěte</p> <p>Provedení výměny epicystostomické kanuly</p> <p>Provedení katetrizace močového měchýře u dívek všech věkových kategorií</p> <p>Péče o permanentní močový katetr</p> <p>Péče o kontinuální monitorovací systémy u dětí s diabetem mellitem a manipulace s inzulinovou pumpou</p> <p>Péče o dítě s poruchou výživy a aplikace výživy enterální sondou, do PEG, parenterálně nebo do gastrické sondy</p> <p>Zavedení gastrické sondy</p> <p>Vyhodnocení výchovného, sociálního, léčebného prostředí a bezpečnosti dítěte</p> <p>Podílení se na preventivních a protiepidemiologických opatřeních (eliminaci šíření infekce) u dítěte s infekčním onemocněním včetně edukace</p> <p>Koordinace práce členů ošetrovatelského týmu v oblasti své specializace v rámci multidisciplinárního týmu a hodnocení kvality poskytované ošetrovatelské péče</p> <p>Příprava dítěte na vyšetření (psychická, somatická příprava) nebo odběr biologického materiálu</p> <p>Poskytování ošetrovatelské péče při eliminačních metodách u dítěte s chronickým selháním ledvin, ošetřování dítěte s chronickou dialýzou</p> <p>Péče o dítě léčené eliminačními metodami (v chronickém dialyzačním programu)</p> <p>Zavedení periferního žilního katétru dítěti</p> <p>Péče o zajištěné vstupy u dětí (např. PORT, PICC, epidurální katétr apod.)</p> <p>Aplikace intravenózních léků dětem v lékových formách infuzního nebo injekčního roztoku s výjimkou radiofarmak</p> <p>Zajištění dýchacích cest dítěte dostupnými pomůckami</p> <p>Použití asistoru kašle</p> <p>Provedení výměny a péče o tracheotomickou kanulu</p> <p>Zavedení gastrické sondy dítěti a aplikace enterální výživy</p> <p>Komunikace s dítětem se zdravotním znevýhodněním (např. autismem apod.) prostřednictvím alternativní a augmentativní komunikace, např. piktoqramů</p> <p>Zhodnocení rizika pádu u dítěte s ohledem na nastavenou léčbu a podílení se na prevenci pádu včetně edukace osob blízkých dítěte</p> <p>Vykonávání činnosti souvisejících s dlouhodobou umělou plicní ventilací včetně edukace dítěte a jeho osob blízkých o používání a obsluhu zdravotnických prostředků</p> <p>Péče o mobilizované dítě nebo dítě v bezvědomí, zajištění prevence komplikací z imobility a edukace osob blízkých dítěte ve stimulaci vnímání</p> <p>Doporučení vhodných pohybových aktivit u dítěte vzhledem k diagnóze</p> <p>Dokumentace použití zdravotnických prostředků v souladu s právními předpisy</p> <p>Předepsání zdravotnických prostředků s ohledem na potřeby dítěte</p> <p>Vedení zdravotnické dokumentace k poskytnuté zdravotní péči v domácím prostředí a na kontaktním pracovišti, porovnání vývoje zdravotního stavu od minulých návštěv</p> <p>Edukace dětí a jejich osob blízkých ve specializovaných ošetrovatelských, diagnostických a léčebných postupech a příprava informačního materiálu</p> <p>Edukace osoby blízké dítěti ve výchově a ošetrovatelské péči o dítě v jednotlivých vývojových obdobích, a to převážně ve výživě, včetně kojení a hygieny</p> <p>Edukace osoby blízké dítěti ve vytvoření stimulačního prostředí pro zdravý rozvoj dítěte všech věkových kategorií, v zajištění termoneutrálního prostředí apod.</p> <p>Edukace osoby blízké dítěti v indikacích k léčebné tělesné výchově a možnostem zlepšení zdravotního stavu pohybem s ohledem na diagnózu dítěte</p> <p>Edukace osoby blízké dítěti s onemocněním dýchacích cest ve správném provedení inhalace s ohledem na typ používaného inhalátoru</p> <p>Edukace osoby blízké dítěti s diabetem mellitem ve správném provedení selfmonitoringu glykémie, v inzulinoterapii, v prevenci akutních a pozdních komplikací, v použití kontinuálních monitorovacích systémů, v prevenci syndromu diabetické nohy</p>	Minimální počet výkonů
ODBORNÁ PRAXE V AKREDITOVANÉM ZARÍZENÍ		
Odborný modul OM 1	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje domácí péči dětským pacientům podle §10 odst. 1 písmeno b) zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a který musí být akreditovaným zařízením podle §45 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin v rozsahu 5 dnů	
Seznam výkonů	<p>Zavedení domácí péče</p> <p>Převzetí dítěte do péče a zavedení poskytování domácí péče</p>	Minimální počet výkonů

Vyplnění poukazu na vyšetření/ošetření domácí péče (DP - tiskopis VZP 06)	1
Zahájení administrativních úkonů včetně zdravotnické dokumentace	1
Vykonání první návštěvy a posouzení bezpečí domácího prostředí	1
Odebrání anamnézy s využitím informací od osob blízkých	1
Provedení a zápis fyzikálního vyšetření dítěte s využitím hodnotících technik a škál	1
Vyhodnocení a diagnostika ošetrovatelských problémů	1
Realizace ošetrovací návštěvy s odborným výkonem - TYP I. (30 minut)	1
Realizace ošetrovací návštěvy s odborným výkonem - TYP II. (45 minut)	1
Realizace ošetrovací návštěvy s odborným výkonem - TYP III. (60 minut)	1
Realizace ošetrovací návštěvy s odborným výkonem - TYP IV. (15 minut)	1
Zhodnocení zdravotního stavu dítěte a potřeb sociální pomoci	1
Zhodnocení rizika možného zanedbávání nebo týrání dítěte	1
Zhodnocení biologického růstu a vývoje dítěte vzhledem k období dětského věku	1
Zhodnocení rozvoje motoriky dle zralosti svalového, kosterního a nervového systému	1
Zhodnocení krevního tlaku a tepové frekvence vzhledem k věku dítěte	1
Zhodnocení barvy kůže a sliznic dítěte (růžové, bílé, mramorovaná kůže apod.)	1
Zhodnocení aktivity a reakce na stimuly (bdělost dítěte, reakce na rodiče i terapii, rozptýlení hrou, dráždivost, letargie, bez reakce apod.)	1
Zhodnocení příjmu potravy (dobrá chuť, sání, chabé sání, snadná unavitelnost, odmítání potravy apod.)	1
Zhodnocení zdravotního stavu a fyziologických funkcí dítěte (stav vědomí, srdeční činnost, pulz na periférii, krevní tlak, dýchání, tělesnou teplotu, svalový tonus apod.)	1
Zhodnocení stavu výživy - BMI, tricipitální kožní řasu (kaliperem), obvod paže, biochemické údaje, výživovou anamnézu apod.)	1
Zhodnocení hydratace (úbytek hmotnosti, hypotonie, suché sliznice, snížený kožní turgor, slabý a rychlý pulz, vpadnuté a kalné oči, vyklenutí velké fontanely apod.)	1
Zhodnocení klinickou manifestací dehydratace - izotonickou, hypotonickou, hypertonickou (podle stavu kůže, sliznic, slzení, slinění, oční bulvy, fontanela, tělesná teplota, pulz, dýchání apod.)	1
Zhodnocení charakteru a frekvence vyprazdňování (s ohledem na věk, příjem stravy a tekutin, úroveň aktivity, chorobný stav, psychologické a sociálně - kulturní faktory, faktory životního prostředí apod.)	1
Stanovení ošetrovatelských problémů a vytvoření plánu ošetrovatelské péče	1
Vytvoření plánu obsahu a rozsahu ošetrovatelské péče	1
Výměna tracheostomické kanyly, ošetření peristomální kůže, odsátí hlenu a předpis zdravotnických prostředků (stomické pomůcky)	1
Ošetření stomie na trávícím nebo močovém traktu a peristomální kůže a předpis zdravotnických prostředků (stomické pomůcky)	1
Předpis vhodných zdravotnických prostředků a léčivých přípravků k hojení ran s ohledem na velikost, typ, lokalizaci a fázi hojení rány	1
Ošetření rány u dítěte, zhodnocení velikosti, typu, lokalizace a fáze hojení rány, stanovení frekvence dalšího převazu	1
Provedení opatření k prevenci rozvoje dekubitů s využitím zdravotnických prostředků	1
Zavedení oxygenoterapie nebo aplikace léčiva inhalační formou	1
Ošetření dítě s chronickou dialýzou	1
Péče o dítě s inzulinovou pumpou	1
Aplikace inzulinu u dítěte s diabetem mellitem	1
Předepisování cvičné vybraných zdravotnických prostředků (např. stomické pomůcky apod.)	1
Provedení poradenství při kojení	1
Předepisování cvičné vybraných léčivých přípravků (např. terapeutické krytí pro hojení akutních nebo chronických ran apod.)	1
Doporučení navazující péče odborníkem po identifikaci změny stavu dítěte (např. do ambulance pro léčbu a hojení ran, pediatrické/podologické ambulance, diabetologické poradny, chirurgické ambulance, stomické sestry apod.)	1
Úkončení domácí péče	1
Edukace osoby blízké (pečující rodinné příslušníky) o správném postupu při ošetrování dítěte (např. v použití osobního inhalátoru, zajištění oxygenoterapie, v aplikaci inzulinu apod.)	1
Edukace osoby blízké dítěti o ošetrovatelské péči ve vlastním sociálním prostředí (např. v selfmonitoringu glykémie apod.)	1
Edukace dítěte/adolescenta ohroženého závislostí nebo závislého na návykových látkách o možnostech léčby, využití služeb sociální prevence a možnostech účasti v programech sociálního poradenství	1
Edukace dítěte a osoby blízké dítěti o prevenci komplikací zdravotního stavu (např. u dítěte s diabetem mellitem apod.)	1

Absolvent bude mít při poskytování zdravotní péče ve vlastním sociálním prostředí dítěte tyto teoretické vědomosti a bude znát:

1. ekonomické a organizační předpoklady pro zajištění provozu domácí péče,
2. požadavky na minimální věcné a technické vybavení kontaktního pracoviště,
3. administrativní činnosti spojené se zavedením a ukončením domácí péče,
4. postup vyplnění poukazu na vyšetření/ošetení DP - tiskopisu VZP 06,
5. postup a východiska pro plánování obsahu a rozsahu ošetrovatelské péče ve vlastním sociálním prostředí dítěte po zhodnocení jeho zdravotního stavu,
6. indikace a předepisování vybraných zdravotnických prostředků a léčivých přípravků sestrou,
7. návaznost na sociální služby a vzájemné propojení zdravotních a sociálních služeb,
8. roli sestry v primární péči,
9. druhy, obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek,
10. průběh a účel návštěvní služby v rámci primární péče,
11. přehled návykových látek a jejich vlastností,
12. problematiku závislosti, zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním návykových látek,
13. možnosti pomoci dětem a osobám ohroženým závislostí nebo závislým na návykových látkách,
14. rizika ionizujícího a neionizujícího záření, jeho účinky na živý organismus,
15. systém radiační ochrany, zásady pro uplatňování požadavků radiační ochrany a praktické metody ochrany před ionizujícím a neionizujícím zářením,
16. platné právní předpisy ve vztahu k poskytování zdravotních služeb a odpovědnosti při poskytování zdravotních služeb,
17. platné právní předpisy ve vztahu k použití zdravotnických prostředků a zacházení s léčivými přípravky,
18. odběr a postup zápisu anamnézy,
19. fyzikální vyšetření dítěte sestrou a vyšetření celkového zdravotního stavu s využitím hodnotících škál a měřících technik,
20. hodnocení dítěte sestrou včetně zápisu,
21. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti s onemocněním srdce a cév včetně patofyziologie a edukace,
22. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti s onemocněním dýchacích cest včetně patofyziologie a edukace,
23. vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči o děti na domácí umělé plicní ventilaci,
24. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti na domácí kyslíkové terapii,
25. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti v kóma vleže,
26. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti léčené v chronickém dialyzačním programu,
27. specifika ošetrovatelské péče o dítě s epicystostomií,
28. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti se zdravotním znevýhodněním (mentální retardací, autismem a poruchou chování),
29. komunikovat s dětmi s autismem prostřednictvím alternativní a augmentativní komunikace, využívat piktogramy apod.,
30. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti s neurologickým onemocněním,
31. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti s poruchou mobility,
32. indikace k léčbě tělesné výchově v dětském věku ve vztahu ke stanovené diagnóze a aktuálnímu zdravotnímu stavu,
33. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti s metabolickým onemocněním,
34. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti s alergií a poruchou imunity,
35. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti s poruchou kožní integrity, akutní i nehojící se ránou a defekty,
36. fáze hojení rány,
37. faktory ovlivňující hojení rány, postupy sanace spodiny rány, možnosti podpory hojení rány a evaluaci rány,
38. rozdělení preventivních a terapeutických materiálů pro prevenci a léčbu nehojících se ran (amorfních i plošných),
39. doporučené postupy pro péči o nehojící se rány,
40. indikaci a možnosti předepisování zdravotnických prostředků pro fázev hojení ran,
41. význam výživy a hydratace při léčbě nehojící se rány,
42. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti se syndromem diabetické nohy,
43. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti se stomií na trávicím a močovém systému,
44. specifika ošetrovatelské péče o dítě s epicystostomií,
45. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti s diabetem mellitem,
46. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti s poruchou výživy, na enterální a parenterální výživě,
47. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti s hematologickým a onkologickým onemocněním,
48. specializovanou ošetrovatelskou péči o děti a s vybraným infekčním onemocněním, hygienický a protiepidemický režim,
49. ochranu proti šíření infekčních onemocnění a ochranu zdraví při práci,
50. postup eliminace šíření infekce při podezření na výskyt infekčního onemocnění v domácím prostředí včetně edukace,
51. postup likvidace biologického a kontaminovaného materiálu v souladu s právními předpisy,
52. infekce, které podléhají hlášení orgánu ochrany veřejného zdraví včetně edukace pro eliminaci šíření infekce,
53. akutní stavy v pediatrii a stavy vyžadující podporu života,
54. vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči o děti při selhání základních životních funkcí, neodkladnou resuscitaci,
55. specializovanou ošetrovatelskou péči o zajištěné vstupy (žilní vstupy a epidurální katétr) u dětí,
56. zásady, fáze, formy, prostředky úspěšné edukace dětí a jejich osob blízkých,
57. metodiku krátkých intervencí, motivační a komunikační techniky.

Absolvent bude připraven při poskytování zdravotní péče ve vlastním sociálním prostředí na tyto praktické činnosti:

1. zavést (ukončit) domácí péči u dítěte, včetně administrativního zajištění,
2. převzít nemocné dítě do domácí péče nebo paliativní péče,
3. hodnotit zdravotní stav dítěte, identifikovat symptomy zhoršení zdravotního stavu dítěte a zajistit návaznost péče,
4. plánovat obsah i rozsah ošetrovatelské péče ve vlastním sociálním prostředí dítěte s ohledem na jeho aktuální zdravotní stav a vyplnit poukaz domácí péče,
5. plánovat časovou náročnost poskytované ošetrovatelské péče ve vlastním sociálním prostředí dítěte s ohledem na jeho aktuální zdravotní stav
6. odebrat anamnézu u dítěte s využitím informací od osob blízkých (pečujících, rodinných příslušníků),
7. provést a zapsat fyzikální vyšetření a zhodnotit zdravotní stav dítěte,
8. hodnotit biologický růst a vývoj dítěte vzhledem k období dětského věku,
9. hodnotit rozvoj motoriky dle zralosti svalového, kosterního a nervového systému vzhledem k období dětského věku,
10. hodnotit krevní tlak a tep vzhledem k věku a hmotnosti dítěte,
11. hodnotit barvu kůže a sliznic dítěte (např. růžové, bledé, mramorovaná kůže apod.),
12. hodnotit aktivitu a odpověď na stimuly (bdělost dítěte, reakce na rodiče i terapii, rozptýlení hrou, dráždivost, letargie, bez reakce apod.),
13. hodnotit zdravotní stav a fyziologické funkce dítěte (stav vědomí, srdeční činnost, pulz na periférii, krevní tlak, dýchání, tělesnou teplotu, svalový tonus apod)
14. hodnotit stav výživy - BMI, tricipitální kožní řasu (kaliperem), obvod paže, biochemické údaje, výživovou anamnézu apod.),
15. hodnotit hydrataci (úbytek hmotnosti, hypotenze, suché sliznice, snížený kožní turgor, slabý a rychlý pulz, vpadnuté a kalné oči, vyklenutí velké fontanely apod.),
16. hodnotit klinickou manifestaci dehydratace - izotonickou, hypotonickou, hypertonickou (podle stavu kůže, sliznic, slinění, oční bulby, fontanela, tělesná teplota, pulz, dýchání apod.),
17. zavádět gastrickou sondu,
18. hodnotit charakter a frekvenci vyprazdňování (s ohledem na věk, příjem stravy a tekutin, úroveň aktivity, chorobný stav, psychologické a sociálně-kulturní faktory, faktory životního prostředí apod.),
19. vykonat první návštěvu, posoudit bezpečí domácího prostředí včetně zhodnocení sociální situace rodiny dítěte a případně kontaktovat sociálního pracovníka,
20. zhodnotit rizika možného zanedbávání dítěte nebo týrání,
21. poskytovat poradenství v možnostech využívání různých druhů a forem sociálních služeb,
22. plánovat obsah i rozsah ošetrovatelské péče ve vlastním sociálním prostředí dítěte s ohledem na jeho aktuální zdravotní stav a vyplnit poukaz domácí péče,
23. plánovat časovou náročnost poskytované ošetrovatelské péče ve vlastním sociálním prostředí dítěte s ohledem na jeho aktuální zdravotní stav,
24. indikovat a předepisovat vybrané zdravotnické prostředky (např. stomické pomůcky apod.) a léčivé přípravky (např. terapeutické krytí pro hojení akutních nebo chronických ran apod.),
25. konzultovat zdravotní stav dítěte s praktickým lékařem pro děti a dorost, ošetrojícím lékařem, lékařem specialistou, při zajištění domácí péče nebo paliativní péče,
26. vykonat návštěvní službu v rámci primární péče,
27. poskytovat poradenství při kojení a ve výživě dítěte,
28. poskytovat specializovanou ošetrovatelskou péči o děti s onemocněním srdce a cév,
29. sledovat a analyzovat údaje o zdravotním stavu dlouhodobě nemocného dítěte, hodnotit vitální funkce,
30. orientačně analyzovat křivku elektrokardiogramu (EKG) a hodnotit závažnost stavu,
31. předepisovat vymezené zdravotnické prostředky dětem, např. kompresivní pomůcky, elastické bandáže, antitrombotické punčochy, pažní návleky a jiné s ohledem na výsledky vyšetření, zhodnocení aktuálního zdravotního stavu nemocného a postižení cévního systému (tepenného, žilního, lymfatického),
32. indikovat a zavádět oxygenoterapii, pečovat o dítě s domácí oxygenoterapií včetně zvlhčování dýchacích cest, obsluhu koncentrátoru kyslíku a medicínální plynů včetně edukace,
33. indikovat a zavádět inhalační terapii a edukovat ve správném postupu inhalace,
34. pečovat o zajištěné dýchací cesty u dětí na umělé plicní ventilaci, včetně zvlhčování vdechované směsi, odsávání z dolních cest dýchacích, tracheobronchiální laváže a edukovat v obsluze ventilátoru,
35. provádět výměnu tracheostomické kanyly bez indikace lékaře,
36. komunikovat s dítětem na umělé plicní ventilaci, provádět stimulaci vnímání, dechovou rehabilitaci, polohování, hygienickou péči, péči o vyprazdňování, spánek,
37. zajišťovat ošetrovatelskou péči o dítě s chronickou dialýzou prováděnou mimo dialyzační středisko,
38. předepisovat inkontinenční pomůcky s ohledem na aktuální zdravotní stav dítěte,
39. vyměnit epicystostomickou kanylu,
40. předepisovat stomické pomůcky, stomické systémy a přípravky na ošetření peristomální kůže s ohledem na aktuální zdravotní stav dítěte,
41. komunikovat s dětmi prostřednictvím alternativní a augmentativní komunikace, např. piktogramy apod.,
42. aktivizovat dítě, využívat prvky Bobath konceptu a kinestetiky,
43. předepisovat vhodné kompenzační pomůcky pro zajištění mobility s ohledem na závažnost postižení,
44. edukovat dítě a jeho osoby blízké v selfmonitoringu glykemie a opatřeních k dosažení fyziologických hodnot,
45. edukovat dítě a jeho osoby blízké v inzulinoterapii, v akutních a pozdních komplikacích onemocnění diabetes mellitus, v prevenci vzniku diabetické nohy apod.,
46. předepisovat diabetické pomůcky (např. proužky apod.),
47. identifikovat děti s rizikem vzniku dekubitů a používat profylaktická krytí s ohledem na predilekční místo,
48. předepisovat terapeutická krytí a obzavový materiál k ošetření nehojících se ran, s ohledem na stav spodiny rány, přítomnost infekce, velikost a lokalizaci rány a s ohledem na fázi hojení,
49. doporučit navazující péči odborníkem po identifikaci změny stavu dítěte (např. do ambulance pro léčbu a hojení ran, podiatrické/podologické ambulance, diabetologické poradny, chirurgické ambulance, stomické sestry apod.),
50. likvidovat biologický a kontaminovaný materiál v souladu s platnými právními předpisy,
51. provádět postupy protiepidemického režimu s využitím zdravotnických prostředků včetně edukace,
52. předepisovat dezinfekční prostředky k eradikaci šíření infekčního onemocnění s ohledem na spektrum účinnosti a způsob použití,
53. doporučovat vhodná očkování v rámci prevence šíření infekčních onemocnění (např. spalničky, pneumokok, HPV apod.),
54. zahájit neodkladnou resuscitaci dětem při selhání základních životních funkcí, včetně použití automatizovaného externího defibrilátoru a aktivace integrovaného záchranného systému,
55. edukovat děti a jejich osoby blízké (rodinné příslušníky, pečující) v prevenci vzniku onemocnění, závislosti na návykových látkách, v postupech ošetrovatelské péče, v prevenci komplikací s ohledem na aktuální zdravotní stav.

Výsledky vzdělávání

Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání - test nebo zkouška nebo písemná práce nebo kolokvium. Dále splnění odborné praxe a potvrzení splněných výkonů daných pro odborný modul 1.
------------------------	--

3.1.2 Učební osnova odborného modulu 2

Odborný modul OM 2	Paliativní péče poskytovaná dětem	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin v rámci 5 dnů teoretické výuky 40 hodin v rámci 5 dnů odborné praxe u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní služby nevléčitelně nemocným pacientům v terminálním stavu ve speciálních lůžkových zařízeních hospicového typu podle §44a zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů nebo lůžkovou péči podle §9 zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a který musí být akreditovaným zařízením podle §45 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.	
Cíl	Připravit dětskou sestru na poskytování paliativní péče, tlumení příznaků terminálního stavu a mírnění utrpení dítěte, které má nevléčitelné onemocnění.	
TEORETICKÁ VÝUKA		
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Paliativní péče poskytovaná dětem	Rozvoj paliativní péče poskytované dětem v České republice, dostupnost, koordinace, návaznost péče. Spektrum diagnóz u dětí s potřebou paliativní péče a rozdíly u dospělých. Identifikace dětí potřebujících paliativní péči. Význam předávání dětských pacientů z lůžkové péče do domácí péče. Příjem dítěte do domácí péče. Spolupráce sestry s lékařem. Holistická péče o děti s život limitujícím onemocněním. Potřeby dítěte v závěru života a potřeby osob blízkých. Multidisciplinární tým, podpůrný tým, role jednotlivých členů včetně kompetencí, průběh schůzky multidisciplinárního týmu. Zdroje financování paliativní péče. Aktuální trendy.	2
Organizace a provoz hospice	Příjem dítěte, indikace, registrační listy, výkony, ekonomika provozu, personální zabezpečení, spolupráce s lékařem, věcné a technické vybavení kontaktního pracoviště, vedení zdravotnické dokumentace. Vybavení návštěvní brašny. Povinnosti v oblasti evidence a nakládání s tiskopisy a léčivými přípravky s obsahem návykové látky. Používání léčivých přípravků a zdravotnických prostředků, dodržování požadavků vyplývajících z právních předpisů. Aktuální trendy.	2
Psychologická témata v paliativní péči	Sdělení závažné diagnózy a nepříznivé prognózy. Psychosociální podpora. Reakce na emoce dítěte a rodiny. Vliv nemoci dítěte na rodinu a její fungování. Charakteristika psychosociálních potřeb. Potřeba stimulace, smysluplného světa, jistoty a bezpečí, osobní identity, potřeba otevřené budoucnosti. Potřeby pečujících. Komunikace s dítětem a dospívajícím o smrti. Využití hry při péči o dítě. Role psychologa a psychoterapeuta v paliativním týmu. Komunikace plánu paliativní péče, přání a preference dítěte a jeho osob blízkých. Fáze adaptace dítěte a jeho rodiny na nevléčitelné onemocnění a specifické potřeby psychologické podpory v jednotlivých fázích. Interdisciplinární týmová komunikace a poradenství při péči o terminálně nemocné dítě. Role psychologa/psychoterapeuta v paliativním týmu. Psychologické aspekty u dítěte s chronickou bolestí. Zásady komunikace s pozůstalými po úmrtí dítěte, možnosti emoční a komunikační podpory. Praktické nácviky komunikačních dovedností v paliativní péči. Komunikace s dítětem (řeč těla, povídání hrou, mluvené slovo, bariéry) a navázání kontaktu s osobami blízkými dítěte (rodinnými příslušníky, pečujícími). Sdílení příkladů správné praxe.	8
Terapie nádorové a nenádorové bolesti a symptomů u nevléčitelně nemocných dětí v paliativní péči	Podávání léčivých přípravků a použití zdravotnických prostředků za účelem tlumení symptomů provázející nevléčitelné onemocnění a terminální stav u dítěte. Bolest. Nejčastější typy bolesti u dětí s nevléčitelným onemocněním: nádorová bolest, bolest pohybového aparátu, centrální a periferní neuropatická bolest, akutní bolest, celková bolest („total pain“), průlomová bolest. Hodnocení bolesti. Farmakoterapie bolesti: neopioidní analgetika, opioidní analgetika, koanalgetika, způsoby podání analgetik a léčivých přípravků s obsahem návykové látky, nežádoucí účinky analgetik. Podání náplastrových forem analgetik a rychle působících preparátů. Problematika abúzu a lékových závislostí u dětí s pokročilým onemocněním. Tlumení symptomů terminálního stavu. Prevence průlomové bolesti při manipulaci s imobilním pacientem v paliativní péči. Nefarmakologické postupy zvládnání nádorové a nenádorové bolesti. Respirační příznaky, dušnost, kašel, škytavka. Gastrointestinální příznaky, anorexie, kachexie, dehydratace, příznaky v dutině ústní, péče o dutinu ústní, gastrointestinální dysfunkce. Urologické příznaky, hodnocení vylučování moči, možnosti řešení retence moči. Katetrizace močového měchýře a péče o permanentní močový katétr. Dermatologické příznaky, projevy dermatologických potíží, možnosti léčby dermatologických příznaků. Neurologické příznaky, projevy neurologických příznaků a jejich hodnocení, možnosti léčby neurologických příznaků. Specifika paliativní péče v neonatologii. Mortalita novorozenců z pohledu lékaře. Umírání dítěte na jednotce intenzivní a resuscitační péče pro novorozence. Umírání dítěte v hospici. Umírání dítěte v domácím prostředí. Řešení akutních symptomů terminálního stavu, strachu, úzkosti. Úmrtí dítěte (intimní chvíle). Péče o zemřelé tělo dítěte, rituály rozloučení. Spolupráce s rodinou. Péče o pozůstalé. Kazuistiky. Sdílení příkladů správné praxe.	10
Specializovaná ošetrovatelská péče o zajištěné vstupy u dětí	Specializovaná ošetrovatelská péče o implantabilní venózní port (PORT), periferní implantovaný centrální žilní katétr (PICC) apod. a o epidurální katétr. Aplikace léčiv, infuzních roztoků nebo výživy. Praktické příklady ředění léčiv. Kontinuální podávání léčiv lineárním dávkovačem, komplikace, vedení zdravotnické dokumentace k poskytnuté zdravotní péči. Používání zdravotnických prostředků, zacházení s léčivem. Praktické nácviky aplikace léčiv do portu s využitím Huberovy jehly a do PICC katétru na modelu.	4
Sociální problematika rodiny s nevléčitelně nemocným dítětem	Sociální postavení rodiny. Změna sociální role pečujících rodičů při vážném onemocnění dítěte. Změna finančního zabezpečení rodiny. Komunikace a vztahy mezi rodiči, plánování budoucnosti. Společenský život a komunitní prostředí rodiny. Role sociálního pracovníka v multidisciplinárním týmu poskytovatele zdravotních služeb. Sociální poradenství. Vztahové a společenské dopady nevléčitelné nemoci (sociální ztráty, sociální izolace, sociální smrt), sociální plán, kazuistiky. Nadace a jejich poslání.	2
Spirituální aspekty, etika, doprovázení, péče o pozůstalé	Spirituálnost u dětí. Spirituálnost v kontextu vážné nemoci. Spirituální potřeby rodičů a sourozenců. Potřeba odpustit a smířit se. Zvládnání vnitřní bolesti a utrpení. Potřeba vyjádřit hněv. Modlitba. Etika v dětské paliativní péči (autonomie, beneficence, nonmaleficence, spravedlnost). Nejlepší zájem. Etický problém a jak ho řešit. Doprovázení. Příprava rodičů na doprovázení dítěte během umírání. Péče o pozůstalé rodiče a sourozence. Truchlení, fáze procesu truchlení. Přístup k smrti a umírání v různých kulturách. Kulturní zvyklosti a jejich vliv na prožívání nemoci a umírání.	4

Právní předpisy ve vztahu k paliativní péči poskytované dětem	Rozhodování o zdravotní péči poskytované nezletilému pacientovi. Nezletilí pacienti zcela neschopní úsudku. Nezletilí schopní úsudku. Neshoda mezi zákonnými zástupci dítěte ohledně další péče. Stanovisko k poskytování život udržující léčby dětských pacientů. Rozhodování o resuscitaci, Do Not Resuscitate („DNR“). Rozdílný názor zákonného zástupce a nezletilého na léčbu, odmítání život zachraňující léčby nezletilým. Nezletilý nesvéprávný pacient, nezletilý svéprávný pacient. Léčba bez souhlasu nezletilého dítěte, bez souhlasu zákonných zástupců, jiné oprávněné osoby, neodkladná péče, akutní péče. Právo dítěte na největší možnou šanci. Nesouhlas matky s návštěvami. Opatrovník, poručník, pěstoun, osoba, již bylo dítě rodiči svěřeno do péče a možnost rozhodovat o léčbě. Problematika indikace pitvy po úmrtí dětského dítěte v domácí paliativní péči, kazuistiky. Dříve vyslovená přání. Charta práv dětí, jejichž život je v důsledku nemoci nebo stavu zkrácen či ohrožen.	4
Reflexe vlastní práce při poskytování paliativní péče	Každodenní blízkost smrti, respekt před životem a umíráním, sebereflexe. Psychohygienu pečujících při poskytování paliativní péče dětem. Péče „o sebe sama“. Postupy vlastní duševní hygieny. Zdroje stresu v paliativní péči, strategie vyrovnávání se se stresem. Syndrom vyhoření, příčiny, projevy, možnosti řešení. Péče o tým poskytující paliativní péči. Praktické návčivky „Kde je moje role v paliativní péči?“ Metoda supervize, sebezkušenostní seminář.	3
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	1
ODBORNÁ PRAXE V AKREDITOVANÉM ZAŘÍZENÍ		
Odborný modul OM 2	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní služby nevléčitelně nemocným pacientům v terminálním stavu ve speciálních lůžkových zařízeních hospicového typu podle §44a zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů nebo lůžkovou péči podle §9 zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle §45 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin v rozsahu 5 dnů	
Cíl	Připravit dětskou sestru na poskytování paliativní péče dětským pacientům. Cílem je, aby si dětská sestra osvojila vědomosti a praktické dovednosti při podávání léčivých přípravků a používání zdravotnických prostředků k tlumení vážných tělesných symptomů nevléčitelně nemocného dítěte. Cílem je také připravit dětskou sestru na poskytování psychosociální podpory dětským pacientům a jejich osobám blízkým - rodinným příslušníkům, pečujícím, pozůstalým.	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Seznámení s provozem oddělení nebo hospice, multidisciplinárním týmem, vedením zdravotnické dokumentace, plánem paliativní péče		1
Účast na poradách multidisciplinárního pracovního týmu		1
Identifikace náplně práce jednotlivých členů multidisciplinárního týmu		1
Seznámení s vybavením pracoviště léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky k tlumení vážných symptomů terminálního stavu		1
Seznámení s postupem objednávání a uložení léčivých přípravků a zdravotnických prostředků a s postupem likvidace nespotřebovaných opiátů		1
Seznámení s uložením léčiv vyžadujících sníženou teplotu pro uchování, uložení a označení léčiv s vyšší mírou rizika, zabezpečení návykových látek		1
Identifikace obvyklých postupů pro zajištění prevence průlomové bolesti		1
Identifikace obvyklých postupů stimulace vnímání u imobilního dítěte		1
Navázání kontaktu s nevléčitelně nemocným dítětem a jeho osobami blízkými		1
Vyhodnocení symptomů u nevléčitelně nemocného dítěte		1
Vyhodnocení psychosociálních potřeb u nevléčitelně nemocného dítěte (např. potřeba stimulace, smysluplného světa, jistoty a bezpečí, osobní identity, potřeba otevřené budoucnosti apod.)		1
Vyhodnocení potřeby rodičů/pečujících o vážně nemocné dítě		1
Kooperace na tvorbě plánu paliativní péče		1
Zhodnocení charakteru a intenzity bolesti a ostatních tělesných symptomů (např. úzkost, deprese, delirium, únava, dusnost, chrčivé dýchání apod.)		1
Zavedení subkutánní kanyly a aplikovat hypodermoklýzu		1
Aplikace léčiva v infuzi subkutánně nebo do zajištěného vstupu (PICC, PORT, epidurální katétr) ke zmírnění symptomů terminálního stavu		1
Kooperace na realizaci plánu paliativní péče s důrazem na kvalitu života, pohodlí a přání dítěte		1
Vyhodnocení a monitorace bolesti u vybraného dítěte se zvláštním důrazem na intervenci prevence průlomové bolesti		1
Manipulace s imobilním dítětem s důrazem na prevenci průlomové bolesti		1
Polohování imobilního dítěte podle zásad ergonomické strategie		1
Seznámení s postupem doprovázení dítěte v terminálním stavu		1
Komunikace s dítětem v terminálním stavu a osobami blízkými		1
Poskytnutí psychosociální podpory osobám blízkým dítěti (pečujícím, rodinným příslušníkům) při péči o dítě v terminálním stavu		1
Návrh plánu pomoci pro pozůstalé		1
Účast na psychosociální podpoře pozůstalých		1

	<p>Absolvent bude mít při poskytování paliativní péče dětem tyto teoretické vědomosti a bude znát:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. postavení paliativní péče v systému zdravotních a sociálních služeb v České republice, 2. aktuální trendy v oboru paliativní péče, 3. rozvoj paliativní péče poskytované dětem v České republice, 4. koordinaci při předání dítěte z lůžkové péče do hospice nebo domácí péče, 5. spektrum diagnóz u dětí s potřebou paliativní péče a rozdíly ve spektru diagnóz u dospělých, 6. identifikovat děti potřebující paliativní péči, 7. význam pečlivého předávání informací při překladech dětských pacientů z lůžkové péče do domácí péče, 8. popisat možnosti financování paliativní péče, 9. charakterizovat ekonomiku provozu hospice/domácí péče a vedení zdravotnické dokumentace, 10. výkony uvedené v registračních listech a úhradové mechanismy, 11. povinnosti v oblasti evidence a nakládání s tiskopisy a léčivými přípravky s obsahem návykové látky, 12. podávání léčivých přípravků, jejich skladování, transport a způsoby likvidace opiátů, 13. postup použití zdravotnických prostředků a jejich evidenci, 14. roli psychologa a psychoterapeuta v paliativním týmu, 15. komunikaci plánu paliativní péče, přání a preferencí v závěru života, 16. fáze adaptace dítěte a jeho rodiny na nevyléčitelné onemocnění, 17. specifické potřeby psychologické podpory v jednotlivých fázích nevyléčitelného onemocnění, 18. význam interdisciplinární týmové komunikace při péči o terminálně nemocné dítě, 19. psychologické aspekty chronické bolesti u dítěte, 20. možnosti emoční a komunikační podpory pro pozůstalé, 21. terapii nádorové a nenádorové bolesti u pacienta s pokročilým onemocněním v paliativní péči, 22. prevenci průlomové bolesti při manipulaci s imobilním pacientem v paliativní péči, 23. specializovanou ošetrovatelskou péči o implantabilní venózní port (PORT), periferní implantovaný centrální žilní katétr (PICC) apod. a o epidurální katétr, 24. symptomy nevyléčitelné nemocných dětí v paliativní péči, 25. terapii symptomů pokročilého onemocnění, nádorové a nenádorové bolesti u dítěte v paliativní péči, 26. prevenci průlomové bolesti při manipulaci s imobilním dítětem v paliativní péči, 27. nejčastěji podávané léčivé přípravky za účelem tlumení symptomů terminálního stavu a způsoby jejich ředění, 28. projevy selhávání základních životních funkcí, poslední hodiny života, 29. specifika umírání dětských pacientů na jednotce intenzivní a resuscitační péče pro novorozence, 30. specifika umírání dětských pacientů v hospici a v domácím prostředí, 31. průběh terminálního stavu a chvíle při úmrtí dítěte, 32. roli psychologa/psychoterapeuta v paliativním týmu a význam komunikace s dítětem a osobami blízkými dítěte, 33. vhodné postupy při sdělení závažné diagnózy/zprávy, 34. vliv nemoci na rodinu a její fungování, 35. potřeby pečujících rodičů a potřeby dítěte v závěru života a jeho osob blízkých, 36. spirituální potřeby umírajících s ohledem na náboženství a jejich vliv na prožívání nemoci a umírání, 37. psychosociální aspekty nemoci (ztráta pracovní role, finančního zabezpečení rodiny, změna prostředí, společenské role, plánování budoucnosti), 38. role sociálního pracovníka v multidisciplinárním týmu, sociální poradenství, 39. vztahové a společenské dopady nevyléčitelné nemoci u dítěte (sociální ztráty, sociální izolace, sociální smrt), sociální plán, 40. právní předpisy ve vztahu k dětské paliativní péči, 41. vhodné postupy psychohygieny v péči „o sebe sama“, strategie vyrovnávání se se stresem, 42. příčiny, projevy a možnosti prevence syndromu vyhoření. <p>Absolvent bude připraven při poskytování paliativní péče dětským pacientům na tyto praktické činnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. poskytovat paliativní péči a koordinovat multidisciplinární týmovou spolupráci při zajištění péče o dítě v terminální fázi nemoci a terminálním stavu, 2. vést zdravotnickou dokumentaci o poskytnuté paliativní péči a zásadních rozhodnutích dítěte a jeho osob blízkých, 3. zavádět paliativní přístup v zařízeních, která nejsou na poskytování paliativní péče specializována, 4. provést příjem dítěte z lůžkové péče do domácí péče, 5. vypracovat plán paliativní péče, 6. připravit domácí prostředí s ohledem na aktuální stav dítěte, předpokládaný vývoj onemocnění a komplikace provázející diagnostikované nevyléčitelné onemocnění, 7. komunikovat s nevyléčitelně nemocným dítětem s využitím řeči těla, povídání, hrou, mluveným slovem, 8. komunikovat s osobami blízkými dítěte a provázet je terminálním stavem, 9. komunikovat s dítětem a jeho osobami blízkými další průběh paliativní péče u dítěte s pokročilým nevyléčitelným onemocněním, 10. hodnotit psychosociální potřeby dětí a dospívajících, 11. poskytovat psychosociální podporu dětem, dospívajícím, pečujícím osobám blízkým, 12. komunikovat s dítětem a dospívajícím o smrti, využívat hry při péči o dítě a psychosociální přístup, 13. reagovat přiměřeně na emoce dítěte a rodiny, 14. poskytovat psychosociální podporu nevyléčitelně nemocným dětem a jejich osobám blízkým (pečujícím, rodinným příslušníkům), 15. poskytovat paliativní péči v souladu s paliativním plánem a ve spolupráci s osobami blízkými dítěte, 16. tlumit symptomy terminálního stavu, 17. hodnotit symptomy progresu základního nevyléčitelného onemocnění (dotazníkové nástroje, symptomové škály, komunikace o symptomech s pacienty a jejich osobami blízkými), 18. vyslechnout životní příběh dítěte a respektovat jeho potřeby v závěru života, 19. edukovat osoby blízké dítěte (pečující, rodinné příslušníky) v postupech ošetrovatelské péče a v možnostech zmírňování symptomů při zajištění paliativní péče o dítěte v terminální fázi nemoci a terminálním stavu, 20. identifikovat aktuální potřeby nevyléčitelně nemocného dítěte, hodnotit a měřit bolest a bolestivé chování včetně somatické a psychické složky, 21. podávat léčivé přípravky a používat zdravotnické prostředky za účelem tlumení symptomů provázejících nevyléčitelné onemocnění a terminální stav u dítěte, 22. aplikovat léčivé přípravky do portu s využitím Huberovy jehly a do PICC katétru - infuzní roztoky nebo parenterální výživu, 23. aplikovat léčivé přípravky do zajištěných vstupů (např. PORT, PICC, epidurální katétr apod.) k mírnění utrpení a tlumení bolesti u pacientů v terminálním stavu, 24. používat lineární dávkovač a kontinuálně podávat léčiva k tlumení symptomů terminálního stavu a sledovat možné komplikace, 25. provádět hypodermoklýzu pro zajištění hydratace dítěte, 26. poskytovat holistickou péči o děti s život limitujícím onemocněním, 27. tlumit symptomy paliativní péče poskytované dětem - bolest, respirační příznaky, gastrointestinální příznaky, urologické příznaky, dermatologické a neurologické příznaky, 28. řešit akutní symptomy terminálního stavu včetně strachu a úzkosti, 29. připravit osoby blízké na doprovázení dítěte během umírání, 30. doprovázet dítě během umírání, rozpoznat terminální stav a podporovat osoby blízké (pečující, rodinné příslušníky) v doprovázení, 31. pečovat o zemřelé tělo dítěte a připravit rituály rozloučení, 32. pečovat o pozůstalé, 33. pečovat o sebe sama, 34. vést zdravotnickou dokumentaci o poskytnuté paliativní péči a zásadních rozhodnutích dítěte a jeho osob blízkých, 35. sdílet příklady správné praxe a učit se z kauzistik a dobrých zkušeností ostatních poskytovatelů paliativní péče.
--	---

Výsledky vzdělávání

Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání - test nebo zkouška nebo písemná práce nebo kolokvium. Dále splnění odborné praxe a potvrzení splněných výkonů daných pro odborný modul 2.
------------------------	--

3.1.3 Učební osnova odborného modulu 3

Odborný modul - OM 3	Farmakologie u dětí
Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	40 hodin teoretické výuky v rozsahu 5 dnů 40 hodin odborné praxe v rozsahu 5 dnů u poskytovatele zdravotních služeb v domácnosti domácí péči dětským pacientům podle §10 odst. 1 písmeno b) zákona č. 372/2017 Sb. Tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle §41 zákona č. 372/2017 Sb.
Cíl	Prohloubit znalosti dětské sestry v oboru farmakologie s důrazem na praktickou aplikaci.
TEORETICKÁ VÝUKA	
Téma	Rozpis učiva
Úvod do farmakologie	Klinická farmakologie a farmakoterapie, obecná a speciální farmakologie. Farmakokinetika, absorpce, distribuce, metabolismus (biotransformace).
Specifika farmakoterapie u dětí	Zvláštnosti farmakoterapie u dětí. Lékové formy, způsoby a zásady farmakoterapie. Absorpce, distribuce, exkrece během vývoje dětského organismu.
Léčiva používaná k terapii nemocí centrální nervové soustavy u dětí	Vybrané lékové skupiny. Látky ovlivňující periferní nervový systém. Trendy v terapii.
Léčiva ovlivňující bolest a zánět u dětí	Vybrané lékové skupiny (např. analgetika, nesteroidní protizánětlivá léčiva, kortikosteroidy, látky z potravin, léčivé rostliny a bylinné čaje). Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika.
Vasodilatačně působící léčiva u dětí	Vybrané lékové skupiny (např. vasodilatancia, vazoprotektiva, venotonika). Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika.
Léčiva používaná k terapii nemocí kardiovaskulárního systému u dětí	Vybrané lékové skupiny (např. kardiotonika, antihypertenziva, diuretika). Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika.
Léčiva ovlivňující krev a krvetvorné orgány u dětí	Vybrané lékové skupiny (např. antikoagulancia, antitrombotika, trombolytika). Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika.
Léčiva ovlivňující trávicí a močový trakt, léčiva používaná k léčbě poruch vyprazdňování u dětí	Vybrané lékové skupiny k terapii nemocí gastrointestinálního ústrojí. Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika.
Léčiva používaná k terapii nemocí respiračního systému, terapie alergických stavů u dětí	Léčiva obstrukčních chorob dýchacích cest, sympatomimetika. Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika.
Základy antimikrobiální terapie u dětí	Základy antimikrobiální terapie. Chemoterapie mikrobiálních a virových onemocnění. Základní pravidla pro léčbu při poruchách jater, ledvin, v těhotenství. Vybrané lékové skupiny (chemoterapeutika, antibiotika, antivirotika). Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika.
Imunomodulační léčiva u dětí	Vybrané lékové skupiny. Imunostimulační látky, imunosupresivní látky. Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika.
Léčiva k terapii diabetů a endokrinologických onemocnění u dětí	Vybrané lékové skupiny (např. inzulíny apod.). Indikace, kontraindikace. Hormony štítné žlázy a antityreoidální látky. Poruchy funkce štítné žlázy. Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika. Trendy v terapii.
Psychofarmaka u dětí	Vybrané lékové skupiny (např. antidepresiva, anxiolytika, neuroleptika). Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika.
Léčiva ovlivňující muskuloskeletární systém u dětí	Vybrané lékové skupiny (např. myorelaxancia, protizánětlivé a protibolestná léčiva). Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika.
Intravenózní roztoky u dětí	Vybrané intravenózní roztoky (např. krystaloidy, glukóza apod.). Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika.
Léčiva aplikovaná kůží u dětí	Materiály pro prevenci a léčbu nehojících se ran, indikace, kontraindikace. Lékové formy, nástup účinku, maximální povolené množství. Způsoby aplikace léčiv - přehled, charakteristika.
Ukončení teoretické výuky	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.
ODBORNÁ PRAXE V NEAKREDITOVANÉM ZAŘÍZENÍ	
Odborný modul - OM 3	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje zdravotní služby v domácnosti
Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	40 hodin odborné praxe v rozsahu 5 dnů

Seznam výkonů

Orientační zhodnocení léčiv užívaných dítětem a účinných látek podávaných v medikaci s ohledem na možné nežádoucí účinky

Určení lékové anamnézy u dítěte v domácím prostředí a upozornění na možné interakce užívaného léčiva se současně užívanými léky

Realizace poradenské činnosti a doporučení léčivých přípravků, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis

Upozornění na doplňky stravy, které není vhodné užívat současně s indikovanými léčivými přípravky či v současně s jinými léky

Upozornění dítěte a pečujících o dítě o lokálně aplikovaných léčivých přípravcích s léčivou látkou ketoprofen

Edukace dítěte o případných rizicích a komplikacích při nepravdělném užívání léčiva (např. antibiotika, antiepileptika)

Aplikace medikace do zajištěného vstupu (PORT, PICC, epidurální katétr)

Aplikace infuzní terapie subkutánně (např. hypodermoklýzu)

Seznámení s doporučenými postupy (standard, směrnice) pro podávání léčivých přípravků na pracovišti a při domácí medikaci

Příprava hlášení Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv při podezření na nežádoucí účinky léčivého přípravku (léčivá chyba)

Edukace dítěte a osoby blízké o zásadách pravidelného užívání lékařem předepsaných léčiv (compliance) pro dosažení optimálního léčebného výsledku

Edukace dítěte a osoby blízké o zásadách pravidelného užívání antibiotik pro prevenci vzniku mikrobiální rezistence

Edukace dítěte a osoby blízké o vhodných a nevhodných kombinacích užívaných předepsaných léčiv vzhledem k jejich účinnosti a bezpečnosti

Výkony spojené s praktickou a teoretickou realizací odborné písemné práce na individuálně zvolené téma se zaměřením na léčbu dětí

<p>Výsledky vzdělávání</p>	<p>Absolvent bude mít při poskytování zdravotní péče ve vlastním</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. farmakologické pojmy (farmakokinetika, farmakodynamika, léčivá 2. jednotlivé fáze farmakokinetiky léčiva a faktory určující reakci 3. pojmy léková anamnéza, compliance dítěte, polypragmatie, 4. u vybraných lékových skupin indikace, kontraindikace, žádoucí 5. mechanismus působení léčiv, 6. praktické příklady interakce léčiva s přípravkem, jehož výdej n 7. pojem terapeutická šíře, minimální účinná koncentrace a toxick 8. zvláštnosti farmakoterapie u geriatrických pacientů, 9. léčiva nevhodná ve stáří a nejčastější nežádoucí účinky léčivých 10. léčiva nevhodná v dětském věku a nejčastější nežádoucí účink 11. vybrané lékové skupiny a k nim příklady účinných látek a apli 12. příklady léčiv často užívaných při poskytování ošetrovatelské p 13. příklady léčiv a účinných látek ovlivňujících periferní a centrá 14. příklady léčiv a účinných látek ovlivňující bolest a zánět, indik 15. příklady léčiv a účinných látek ovlivňujících hladký sval, látky 16. příklady léčiv a účinných látek ovlivňující kardiovaskulární sys 17. příklady léčiv a účinných látek ovlivňující trávicí a močový tra 18. příklady léčiv a účinných látek používaných k terapii nemocí r 19. příklady léčiv a účinných látek užívaných k antimikrobiální ter 20. principy antimikrobiální terapie, příklady antibiotik a jejich úč 21. příklady léčiv a účinných látek onemocnění diabetes mellitus s 22. příklady léčiv a účinných látek k substituci hormonu štítné žlá 23. příklady léčiv a účinných látek psychofarmak, indikace, kontra 24. doporučit vhodné volně prodejné léčivé přípravky vzhledem k 25. upozornit na doplňky stravy, které není vhodné užívat současn 26. příklady léčiv a účinných látek aplikovaných na kůži, 27. materiály pro prevenci a léčbu nehojících se ran a jejich indik <p>Absolvent bude připraven při poskytování zdravotní péče ve</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zhodnotit léčiva užívaná dítětem a účinné látky podávané v me 2. zhodnotit léčiva užívaná dítětem s ohledem na možné stejné úč 3. odhalit nevhodné kombinace léčiv, léčiva po uplynutí doby expi 4. zhodnotit léčiva užívaná dítětem s ohledem na projevy nežádou 5. vysvětlit možné nežádoucí účinky užívaných léčivých přípravků 6. upozornit dítěte na možné lékové interakce užívaného léčiva a l 7. doporučit vhodné načasování podávání léčiv (nalačno, po jídl 8. doporučovat léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékař 9. podávat infuzní terapii ve vlastním sociálním prostředí dítěte p 10. podat až 40 % glukózu u dítěte s hypoglykemií, 11. provádět poradenskou činnost ve vztahu k dostupným příprav 12. edukovat dítěte a jejich osoby blízké (rodinné příslušníky, peč 13. přispívat ke zvýšení kvality a bezpečí ošetrovatelské péče posl
<p>Způsob ukončení modulu</p>	<p>Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání - test nebo zk</p>

4 Hodnocení účastníka vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

Lektor pro teoretickou výuku vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník specializačního vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje jeho znalosti, vědomosti a dovednosti. Do Logbooku zapisuje ukončení každého modulu a termíny omluvené absence.

Odborná praxe akreditovaných i neakreditovaných pracovištích probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště, má specializovanou způsobilost v příslušném oboru a délku praxe v oboru alespoň 3 roky. Školitel pravidelně a průběžně prověřuje

teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka specializačního vzdělávání a do Logbooku potvrzuje splnění předepsaných výkonů na pracovišti.

5 Profil absolventa

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru **Domácí péče a hospicová péče** bude připraven provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializovanou a vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči a paliativní péči v oboru Domácí péče a hospicová péče. Je oprávněn na základě vlastního posouzení a rozhodnutí, v souladu s platnými právními předpisy poskytovat zdravotní služby nevléčitelně nemocným pacientům v terminálním stavu u poskytovatelů zdravotních služeb uvedených v §44a zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo domácí péči podle §10 odst. 1 písmeno b) zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

5.1 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Dětská sestra se specializovanou způsobilostí v oboru Domácí péče a hospicová péče je připravena ve vlastním sociálním prostředí dítěte:

a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře:

1. zavést a ukončit domácí péči,
2. vyplnit poukaz domácí péče - kód 06 a zahájit vedení zdravotnické dokumentace,
3. odebrat anamnézu, provést fyzikální vyšetření s využitím měřících technik, hodnotících škál, přístrojové techniky (např. EKG, pulsní oxymetr apod.) a zhodnotit vývoj zdravotního stavu dítěte,
4. plánovat samostatně obsah, rozsah i časovou náročnost ošetrovatelské péče, určit typ ošetrovací návštěvy s ohledem na aktuální vývoj zdravotního stavu dítěte,
5. indikovat a předepisovat vymezené zdravotnické prostředky dětským pacientům, zejména:
 - a) terapeutického krytí a obvazových materiálů k ošetření nehojících ran;
 - b) kompenzačních zdravotnických prostředků pro zajištění mobility;
 - c) inkontinenčních zdravotnických prostředků;
 - d) stomických zdravotnických prostředků bez schválení revizním lékařem;
 - e) kompresivních zdravotnických prostředků;
 - f) diabetických zdravotnických prostředků.
6. indikovat, zavádět a udržovat inhalační terapii,
7. indikovat, zavádět a udržovat domácí oxygenoterapii,
8. hodnotit účinnost domácí oxygenoterapie prostřednictvím pulsního oxymetru,

9. indikovat infuzní terapii - krystaloidní roztoky a glukózu u dětí všech věkových kategorií s ověřenou hypoglykemií,
10. zavádět periferní žilní katétry u dětí všech věkových kategorií včetně jejich odstranění,
11. indikovat a provádět katetrizaci močového měchýře u dívek,
12. indikovat a zavádět gastrickou sondu,
13. indikovat a provádět výplach střev (klyzma),
14. indikovat, předepisovat a aplikovat profylaktická krytí v rámci preventivních opatření u dětí s rizikem rozvoje poškození kožní integrity,
15. indikovat, předepisovat a aplikovat obvazové materiály pro fázové hojení ran, ošetřovat akutní i chronické (nehojící se) rány a defekty včetně peristomální kůže a dermatitidy u dětí po radioterapii,
16. extrahovat stehy u chirurgických ran hojících se per primam,
17. ošetřovat zajištěné vstupy PICC, PORT, epidurální katétr včetně obsluhy lineárního dávkovače,
18. podílet se na eradikaci šíření infekčního nebo parazitárního onemocnění,
19. koordinovat multidisciplinární týmovou spolupráci při zajištění péče o dítě v terminální fázi nemoci a terminálním stavu,
20. vypracovat plán paliativní péče ve spolupráci vzhledem k diagnóze a předpokládanému vývoji zdravotního stavu dítěte,
21. využívat léčivé přípravky k tlumení symptomů terminálního stavu u nevléčitelně nemocného dítěte,
22. tlumit bolest nefarmakologickou cestou,
23. provázet osoby blízké dítěte terminálním stavem dítěte,
24. doprovázet umírající dítě,
25. poskytovat psychosociální podporu dětem a osobám blízkým při péči o dítě v terminálním stavu a pozůstalým,
26. edukovat dětské pacienty a provádět poradenskou činnost pro osoby blízké v postupech ošetrovatelské péče, v možnostech sociální pomoci, při zajištění paliativní péče u dítěte v terminální fázi nemoci a terminálním stavu,
27. podávat informace o vývoji zdravotního stavu dítěte a osobám blízkým po prvotním sdělení základní diagnózy lékařem, po sdělení informací o ukončení kurativní léčby lékařem nebo po sdělení změny stavu lékařem na terminální,
28. poskytovat poradenskou činnost v oblasti očkování, v oblasti prevence rozvoje onemocnění u dítěte nebo skupiny dětí, v prevenci šíření infekčních onemocnění, případně ve spolupráci s odpovědnými orgány,

29. konzultovat vývoj zdravotního stavu, spolupracovat s praktickým lékařem pro děti a dorost, ošetřujícím lékařem a lékařem specialistou.

b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře:

1. převzít dítě do domácí péče a domácí paliativní péče po ukončení jeho hospitalizace, provést výkon první návštěvy,
2. zajišťovat ošetrovatelskou péči u dítěte s domácí umělou plicní ventilací,
3. aplikovat léčivé přípravky všemi formami podání včetně podávání léčiv inhalační formou, aplikace sublingválních vakcín, do zajištěných cévních vstupů, epidurálního katetru,
4. využívat zdravotnické prostředky (např. lineární dávkovač, infuzní pumpu apod.), při zajištění ošetrovatelské péče nebo ke zmírnění utrpení a symptomů typických pro terminální stav.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, poskytovatelé zdravotních služeb a pracoviště zajišťující teoretickou výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditovány dle ustanovení [§45](#) zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální zabezpečení	<p>Lektorem pro teoretickou výuku může být zdravotnický nebo jiný odborný pracovník s ukončeným kvalifikačním vzděláním v oboru, který odpovídá tématu uvedenému ve vzdělávacím programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětská sestra se specializovanou způsobilostí v oboru specializace Ošetrovatelská péče v pediatrii, Intenzivní péče v pediatrii a neonatologii, Ošetrovatelská péče v pediatrii - dětská sestra se zaměřením na ošetrovatelskou péči v klinických oborech, Domácí péče a hospicová péče nebo - všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí v oboru specializace Ošetrovatelská péče v pediatrii, Ošetrovatelská péče v pediatrii - dětská sestra se zaměřením na ošetrovatelskou péči v klinických oborech, ARIP v pediatrii, Ošetrovatelská péče v pediatrii, Intenzivní péče v pediatrii nebo Intenzivní péče v pediatrii a neonatologii, Domácí péče a hospicová péče, Dětská a dorostová psychiatrie, Komunitní ošetrovatelská péče, Ošetrovatelská péče ve vybraných klinických oborech, Ošetrovatelská péče v interních oborech, nebo - dětská sestra s praxí minimálně 3 roky u poskytovatele zdravotních služeb, který zajišťuje domácí péči, paliativní péči, primární péči, návštěvní službu apod., nebo - dětská sestra nebo všeobecná sestra se zvláštní odbornou způsobilostí, která odpovídá tématu uvedeném ve vzdělávacím programu - hojení ran, domácí péče, paliativní péče, infekční onemocnění, domácí umělá plicní ventilace, cévní vstupy, péče o dítě s bolestí apod., nebo - lékař se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí, nebo - další odborný pracovník s kvalifikací, která odpovídá zaměření tématu uvedeném ve vzdělávacím programu (např. právník, fyzioterapeut, nutriční terapeut, psycholog, sociální pracovník, zdravotně-sociální pracovník, pedagogický pracovník, speciální pedagog, sociální pedagog, zdravotnický záchranář, farmaceut, ergoterapeut, duchovní, pastorační asistent, poradce pro pozůstalé, koordinátor podpůrného a paliativního týmu, koordinátor dobrovolníků, vysokoškolsky vzdělaný pracovník hospice s psychoterapeutickým výcvikem, pověřený pracovník zřizovatele (Krajského úřadu) se vztahem k vyučované problematice, pověřený pracovník zdravotní pojišťovny se vztahem k vyučované problematice, pověřený pracovník Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SUKL) se vztahem k vyučované problematice, filozof, etik apod. <p>Školitelem odborné praxe může být zdravotnický pracovník:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětská sestra se specializovanou způsobilostí v oboru specializace Ošetrovatelská péče v pediatrii, Intenzivní péče v pediatrii a neonatologii, Ošetrovatelská péče v pediatrii - dětská sestra se zaměřením na ošetrovatelskou péči v klinických oborech, Domácí péče a hospicová péče nebo - všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí v oboru specializace Ošetrovatelská péče v pediatrii, Ošetrovatelská péče v pediatrii - dětská sestra se zaměřením na ošetrovatelskou péči v klinických oborech, ARIP v pediatrii, Ošetrovatelská péče v pediatrii, Intenzivní péče v pediatrii nebo Intenzivní péče v pediatrii a neonatologii, Domácí péče a hospicová péče, Dětská a dorostová psychiatrie, Komunitní ošetrovatelská péče, Ošetrovatelská péče ve vybraných klinických oborech, Ošetrovatelská péče v interních oborech, nebo - dětská sestra s praxí minimálně 3 roky u poskytovatele zdravotních služeb, který zajišťuje domácí péči, paliativní péči, primární péči, návštěvní službu apod. - lékař se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí, nebo
-------------------------------	---

Věcné a technické vybavení	<p>Pro teoretickou část vzdělávacího programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu, - modely a simulátory potřebné k výuce praktických dovedností - k výuce neodkladné resuscitace dětí, které signalizují správnost postupu, k ošetřování dýchacích cest, k ošetřování stomií apod., - pomůcky k praktickým nácvikům rehabilitačního ošetřování, kinestetiky, Bobath konceptu, při aktivizaci dětského pacienta, - modely a pomůcky k praktickým nácvikům aplikace léčiv do cévních vstupů a jejich ošetření, - přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení), možnosti podpory teoretické výuky pomocí e-learningu. <p>Pro praktickou část vzdělávacího programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracoviště pro výuku odborné praxe v akreditovaném zařízení je vybaveno dle platných právních předpisů upravujících věcné a technické vybavení.
Organizační požadavky	<ul style="list-style-type: none"> - Pro uskutečňování odborné praxe je podmínkou poskytování zdravotních služeb: <ul style="list-style-type: none"> a) nevyléčitelně nemocným pacientům v terminálním stavu ve speciálních lůžkových zařízeních hospicového typu podle §44a zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. hospic apod.), nebo b) domácí péče podle §10 zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. domácí péče apod.), nebo c) lůžkové péče podle §9 zákona č. 372/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. dětské oddělení nebo intenzivní péče - ARO nebo JIP nebo NIP - následná intenzivní péče apod.). - Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. - Akreditované zařízení na realizaci vzdělávacího programu musí splňovat povinnosti akreditovaných zařízení podle §50 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vést dokumentaci o vzdělávání podle vzdělávacího programu v souladu s §50 odst. 1 písmeno e) ve znění pozdějších předpisů.

7 Tabulka modulů

Specializační vzdělávání v oboru Dětská sestra - Domácí péče a hospicová péče				
Kód	Typ	Název	Rozsah	Počet kreditů
OM-1	P	Domácí péče poskytovaná dětem	20 dnů T - 160 hodin	80 (á 4 kredity/den)
		Odborná praxe v neakreditovaném zařízení	15 dnů Pr - 120 hodin	15 (á 1 kredit/den)
		Odborná praxe v akreditovaném zařízení	5 dnů Pr AZ - 40 hodin	15 (á 3 kredity/den)
OM 2	P	Paliativní péče poskytovaná dětem	5 dnů T - 40 hodin	20 (á 4 kredity/den)
		Odborná praxe v akreditovaném zařízení	5 dnů Pr AZ - 40 hodin	15 (á 3 kredity/den)
OM 3	P	Farmakologie u dětí	5 dnů T - 40 hodin	20 (á 4 kredity/den)
		Odborná praxe v neakreditovaném zařízení	5 dnů Pr - 40 hodin	5 (á 1 kredit/den)
Celkem				
Celkem 180 hodin (T - 240 hodin, Pr - 160 hodin, Pr AZ - 80 hodin), počet kreditů 170				

Vysvětlení: ZM - základní modul, OM - odborný modul, P - povinné, T - teorie, Pr AZ - praxe v

akreditovaném zařízení

8 Seznam doporučených zdrojů

Doporučená literatura

Amery, Justin. *Praktický průvodce dětskou paliativní péčí pro doktory a zdravotní sestry kdekoli na světě*. Breviř Asociace dětské paliativní medicíny. Překlad MUDr. Lucie Hrdličková, 1. vydání. Praha: Cesta domů 2017. 528 s. ISBN: 978-80-88126-34-8

BUŽGOVÁ, Radka. *Paliativní péče ve zdravotnických zařízeních: potřeby, hodnocení, kvalita života*. Praha: Grada, 2015. Sestra, ISBN 978-80-247-5402-4,

BUŽGOVÁ, Radka. *Dětská paliativní péče*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. 237 stran. Sestra

BYDŽOVSKÝ, J., KABÁT, J. *Ošetřovatelství a sociální práce v paliativní péči*. Praha: Zdravotní ústav Most k domovu, z. ú., Příbram: Ustav sv. Jana Nepomuka Neumanna, 2015. 140 s. ISBN 97880-905973-2-7 (brož.), 978-80-905973-3-4 (pdf), 978-80-905973-4-1.

FENDRYCHOVÁ, Jaroslava. *Vybrané kapitoly z ošetřovatelské péče v pediatrii*. 2. část, Péče o novorozence. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2009. ISBN 978-80-7013-489-4,

GÄRTNEROVÁ, Aranka. *V době zármutku: těm, kteří ztratili blízkého člověka - těm, kteří je provázejí*, 3. vyd. Praha: Cesta domů, 2013. 27 s. ISBN 978-80-904516-6-7.

LEBL, Jan, Jan JANDA, Petr POHUNEK a Jan STARÝ. *Klinická pediatrie*. Druhé vydání. Praha: Galén, [2014], ISBN 978-80-7492-131-5.

KUPKA, Martin. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. Praha: Grada, 2014. Psyché. ISBN 978-80-247-4650-0.

KURUCOVA, Radka. *Zátěž pečovatele: posuzování, diagnostika, intervence a prevence v péči o nevyлéčitelně nemocné*. Praha: Grada Publishing, 2016. Sestra, ISBN 978-80-247-5707-0.

MARKOVA, Alžběta. *Hospic do kapsy: příručka pro domácí paliativní týmy*. 2. aktualizované vydání, Praha: Cesta domů, 2015. ISBN 978-80-905809-4-7.

RATISLAVOVÁ, Kateřina. *Perinatální paliativní péče: péče o ženu a její rodinu, rituály rozloučení, proces truchlení a vyrovnávání se ztrátou*. Praha: Grada, 2016. Psyché. ISBN 978-80-271-0121-4,

SLÁMA, Ondřej, Ladislav KABELKA a Jiří VORLICEK. *Paliativní medicína pro praxi*. 2., nezměn., vyd. Praha: Galén, 2011, 363 s. ISBN 9788072628490.

SLÁMOVÁ, Regina, Alžběta MARKOVÁ, Petra KUBÁČKOVÁ a Barbora ANTONOVÁ. *Praktický průvodce koncem života: rozcestník pro nemocné a pečující*. Brno: Edika, 2018. ISBN 978-80-266-1279-7.

SVATOŠOVÁ, Marie. *Hospice a umění doprovázet*. 7., dopl. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011, 149 s. ISBN 9788071955801.

SVATOŠOVÁ, Marie. *Víme si rady s duchovními potřebami nemocných?* 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 109 s. ISBN 9788024741079.

TOMEŠ, Igor, Eva DRAGOMIRECKÁ, Katarina SEDLÁROVÁ a Daniela VODÁČKOVÁ. *Rozvoj hospicové péče a její bariéry*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2941-4,

Další zdroje:

SLÁMA ONDŘEJ - ŠPINKOVÁ MARTINA - KABELKA LADISLAV. *Standardy paliativní péče*. Česká společnost paliativní medicíny České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně. Praha. 2013. Dostupné on-line:
https://www.paliativnimedicina.cz/wp-content/uploads/2016/11/standardy-pp_cspm_2013_def.pdf

RADBRUCH LUKAS - PAYNE SHEILA a kolektiv. *Standardy a normy evropské hospicové a paliativní péče v Evropě*. Česká společnost paliativní medicíny České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně. 2009. Dostupné on-line:
<https://www.paliativnimedicina.cz/paliativni-medicina/standardy-a-normy-hospicove-a-paliativni-pece-v-evrope/>

UZIS ČR 2017. *Zemřelí 2016*. Dostupné on-line <http://www.uzis.cz/publikace/zemreli-2016>

UZIS ČR. 2017. Zdravotnictví ČR: lůžkový fond 2016. národní zdravotnický informační systém - ekonomické zpravodajství. Dostupné on-line:
<http://www.uzis.cz/katalog/zdravotnicka-statistika/luzkova-pece>

[Metodický pokyn MZ ČR k poskytování mobilní specializované paliativní péče](#), č. 13/2017/2 VĚMZ, znění účinné od 15.12.2017

Vyhláška [č. 92/2012 Sb.](#), o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška [č. 98/2012 Sb.](#), o zdravotnické dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška [č. 134/1998 Sb.](#), kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška [č. 353/2017 Sb.](#), o stanovení hodnot bodu, výše úhrad hrazených služeb a regulačních omezení pro rok 2018, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška [č. 505/2006 Sb.](#), kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon [č. 89/2012 Sb.](#), občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon [č. 96/2004 Sb.](#), o nelékařských zdravotn. povoláních, ve znění pozdějších předpisů

Zákon [č. 108/2006 Sb.](#), o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon [č. 48/1997 Sb.](#), o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon [č. 268/2014 Sb.](#), o zdravotnických prostředcích a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon [č. 372/2011 Sb.](#), o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů

Zákon [č. 378/2007 Sb.](#), o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů

EPIS